МІНІСТЭРСТВА КУЛЬТУРЫ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ
БЕЛАРУСКІ ІНСТЫТУТ ПРАБЛЕМ КУЛЬТУРЫ

*Дапушчана
Міністэрствам культуры
Рэспублікі Беларусь*

У. М. Гром

ДУДАРЭНЬКУ-ГАСПАДЭНЬКУ

Рэпертуарны зборнік
для аматараў ігры на дудзе

МІНСК 1999

ББК Щ953.2
Г87
УДК 784,6(=82,6):788.91

Укладальнік **У. М. Гром**, мастацкі кіраўнік фальклорнага ансамбля "Крупіцкія музыкі", заслужаны работнік культуры Рэспублікі Беларусь

Рэцэнзент **М. А. Казінец,** народны артыст Рэспублікі Беларусь, прафесар, галоўны дырыжор Дзяржаўнага акадэмічнага народнага аркестра імя І. Жыновіча

Рэкамендавана да выдання рэдакцыйным саветам
Беларускага інстытута праблем культуры

Зборнік змяшчае апрацоўкі народных песень, прызначаных для выканання на вядомым народным інструменце – дудзе.

Рэкамендуецца аматарам ігры на дудзе, навучэнцам сярэдніх і вышэйшых навучальных установ культуры і мастацтва.

Слушая дуду, невольно переносишься к той отдалённой старине, когда не было ни скрипок, ни гуслей, и только под звуки дуды древние дреговичи и древляне совершали свои игрища, описанные Нестором, с которых "умыкали" себе жён. Настолько своеобразна и дика мелодия дуды.

Романов Е. Р. Виленский календарь. 1910 г.

Дуда – старадаўні духавы інструмент, распаўсюджаны ў многіх краінах свету. Назва гэтага інструмента ў розных народаў свая: у рускіх – валынка, ва ўкраінцаў – каза, балгар – гайда, французаў – мюзет, эстонцаў – торупіль, армян – паракабзук, немцаў, галандцаў – дудэль-зак.

Першыя звесткі аб беларускай дудзе сустракаюцца ў помніку старажытнабеларускай літаратуры "Аповесці аб трох каралях – вешчунах". У сярэдзіне XIX ст. апісанне дуды зрабіў Н.Анімеле ў зборніку "Быт беларускіх сялян".

На працягу многіх гадоў займаліся вывучэннем гэтага інструмента Е.Раманаў і М.Нікіфароўскі, якія падрабязна апісалі склад дуды і яе функцыі. У наш час гэтую справу падоўжыла прафесар Беларускай акадэміі музыкі І.Назіна ў сваёй кнізе "Беларускія музычныя інструменты", т. I.
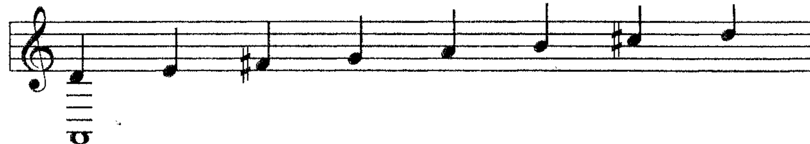
Існуе два віды інструмента: усходнееўрапейскі (з адным пішчыкам) і заходнееўрапейскі (з двума пішчыкамі, як у габоя). Часцей сустракаюцца інструменты больш простыя, з адным басуючым гукам, а больш складаныя, якія маюць ад трох і болей басуючых гукаў, у народзе называлі маццянкамі.

Беларуская дуда складаецца з чатырох асноўных частак: скуранога мяшка, драўлянай "соскі", праз якую паддуваецца паветра, перабору "жалейкі", гуку "бурдона". Па вонкавым выглядзе інструмент нагадвае вялікую гусь, у "шыі" якой замацоўваецца жалейка з шырокай адтулінай-рагаўнём знізу, што нагадвае курыцельную люльку. На другім канцы, дзе ў "гусі" хвост, замацоўваецца дудка-рагавень большых памераў і з большай люлькай напрыканцы. Там, дзе ў "гусі" спіна, устаўлена драўляная "соска". Скураны мяшок раней выраблялі з барсука, казы, а пазней – са скуры маладога цяляці. Вельмі важна, каб скура была добра выраблена, была мяккай, не прапускала паветра, а самае галоўнае, магла забіраць вільгаць, якая пры дрэнным вырабе скуры асядае на пішчыкі, і дуда хутка губляе свой строй. Соска, перабор і гук выраблялiся з клёну, пажадана з аднаго і таго ж. Як правіла, усе драўляныя часткі тачыліся на такарным станку, у кожнай з іх на ўсю даўжыню свідраваліся альбо выпальваліся адтуліны. У верхніх частках жалейкі і гуку замацоўваліся пішчыкі, якія даўней выраблялiся з чароту альбо з гусінага

пяра. Сучасныя майстры выкарыстоўваюць пластык, бамбук. Рагаўні для жалейкі і гуку выразаліся з карэльскай бярозы, аздабляліся геаметрычнай разьбой альбо абкладаліся сярэбраным арнаментам і вельмі цаніліся дударамі. Па традыцыі ў сем'ях дудароў рагаўні перадаваліся ад бацькі да сына, унука і г. д.

Жалейка (перабор) мае сем ігравых адтулін, шэсць з якіх выразаюць зверху і адну – ззаду, што ў выніку дае дыятанічны гукарад у памерах актавы.

Строй дуды, для якой падрыхтаваны гэты зборнік, выглядае наступным чынам: жалейка "*Рэ*" першай – "*Рэ*" другой, бурдон "*Ля*" вялікай актавы.

Такім чынам, пры ігры атрымліваецца двухгалоссе з арганным пунктам. На Беларусі дуда выкарыстоўвалася як сольны і ансамблевы інструмент. Яна гучала разам са скрыпкай, цымбаламі, бубнам. Вельмі рэдка дудары ігралі разам, што звязана са строем інструмента,які вырабляўся ўручную, і кожны дудар падстройваў дуду па-свойму. У XVI–XVII стст. дуда гучала ў дамах знакамітых людзей. Без дуды не абходзілася ні адно свята. Яна гучала на ігрышчах, кірмашах, сямейных абрадах, на калядных і валачобных абходах.

У духоўным жыцці беларусаў дуда выконвала важную і разнастайную ролю. З дудой звязаны шэраг народных прымавак і прыказак: "Купіў дуду на сваю бяду", "На дудзе іграць – не поле араць", "Як ад дуды – нікуды". Па сённяшні дзень на Лепельшчыне бытуе прымаўка: "Дудзіш, як дуда кугоньская" (ад назвы вёскі Кугоні). Многія беларускія вёскі і прозвішчы таксама звязаны з назвай інструмента: Дударава, Дудзічы, Дудараў, Дударэнкаў і інш.

Тэрыторыя распаўсюджвання беларускай дуды – Віцебшчына, паўночна-заходняя і ўсходняя часткі Міншчыны, паўночная частка Гродзеншчыны. Напрыканцы XIX ст. дудары становяцца вялікай рэдкасцю, што звязана са з'яўленнем гармоніка, інструмента больш надзейнага і з большымі выканальніцкімі магчымасцямі. Адным з недахопаў дуды было тое, што яна хутка выходзіла са строю, і патрэбен быў пэўны час, каб яе адладзіць. Таксама яна не мела мінорных таноў.

Апошняе выступленне беларускага дудара з Віцебшчыны Івана Гвоздзя адбылося ў Полацку ў 1951 г., аб чым пісала газета "Літаратура і мастацтва" 17 кастрычніка 1951.

Апошнім часам на хвалі адраджэння беларускай культуры, станаўлення нацыянальнай самасвядомасці, асабліва сярод моладзі, праяўляецца вялікая цікавасць да дуды.

Сучасныя беларускія музычныя майстры практычна адрадзілі выраб гэтага інструмента і вярнулі яго да жыцця. Плённа працуюць у гэтым накірунку Усевалад Жукоўскі, Віктар Кульпін, Алесь Лось, Уладзімір Пузыня.

Аўтар прапанаванага зборніка спадзяецца, што матэрыял, уключаны ў яго, дапаможа аматарам цудоўнага старадаўняга інструмента ўзбагаціць свой выканальніцкі рэпертуар і данесці да нашчадкаў водгукі мінулых стагоддзяў.

Саўка ды Грышка

Калядная песня, запісаная на Гродзеншчыне ў 1910 г. Апошнім часам падаецца як дзіцячая гульня:

Саўка ды Грышка ладзілі дуду,
Павесяліцца, каб прагнаць нуду...

Мелодыя вельмі падобная на крысмасаўскія (калядныя) песні Заходняй Еўропы.

Не вельмі хутка

Дуда

* Бурдон гучыць актавай ніжэй

А ў лесе, лесе ды на верасе

Валачобная песня, запісаная У.Тэраўскім у Чэрвеньскім раёне Мінскай вобласці. Даўней сярод удзельнікаў валачобных абходаў быў дудар, яму прысвячаліся цэлыя радкі валачобных песень:

А нашаму дудару – хоць кусок сала...
Хоць кусок сала – дуду падмазаць,
Каб яна йграла, не залягала.

Не вельмі хутка
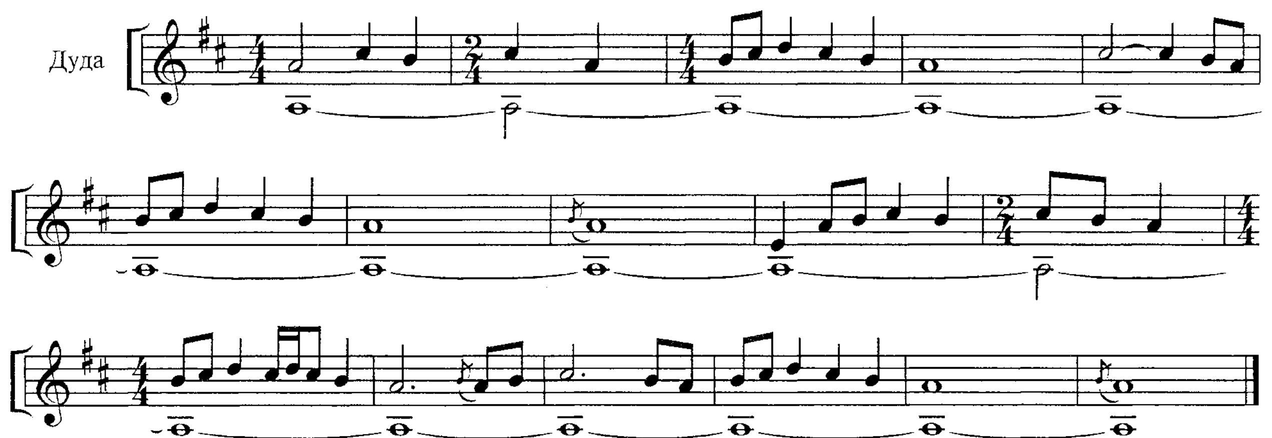
Дуда

Добры вечар, госці

Вясельная песня, запісаная У.Громам у Чашніцкім раёне Віцебскай вобласці. На вяселлі адным з самых паважаных гасцей быў дудар, ігра якога суправаджала ўвесь вясельны абрад.

Добры вечар, госці!
Просім вас, мілосці,
Каб вы пілі,елі,
Весяленька сядзелі.
Добрыя мыслі мелі,
Харошыя песні пелі...

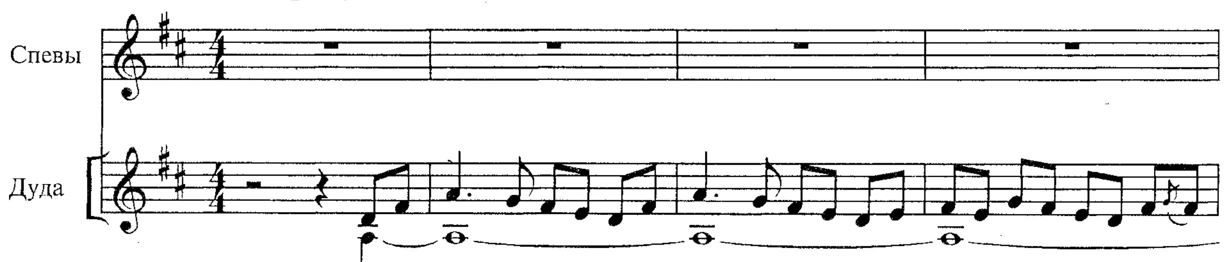
Паказана гучанне дуды ў верхнім рэгістры.

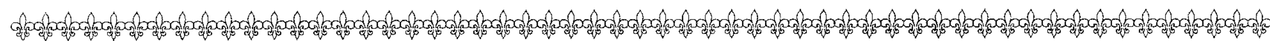

Дударэньку — гаспадэньку

Жартоўны дыялог дудара з маладой у дзень вяселля, дзе ён выконвае ролю бацькі, які звычайна падказваў маладой, як сябе паводзіць у час вясельнага абраду. Цікава, што характарыстыка маладой падаецца на памер 3/4, а дудара – на 4/4. Адзін з яскравых прыкладаў, калі дудар пакідаў паддуваць у дуду паветра і падпяваў, а інструмент працягваў гучаць.

Словы песні запісаў А.Рыпінскі, а мелодыю – А.Лось у 1985 г. ад старэнькага музыкі – скрыпача ў г. Вілейка Мінскай вобласці, які чуў гэтую песню ў выкананні сапраўднага дудара.

Ду - да-рэнь-ку - гас - па-дэнь-ку, ужо ж мя-не за-ру-чы -

-лі. Ні-чо - га, ня-бо-га, не бой - ся ні-ко-га, я з та - бо - ю са сва-ёй ду - до - ю.

Маладая:	*Дударэньку – гаспадэньку!*
	Ужо ж мяне заручылі.
Дудар:	*Нічога, нябога, не бойся нікога,*
	Я з табою са сваёй дудою.
Маладая:	*Дударэньку – гаспадэньку!*
	А ўжо ж мяне ў клець вядуць.
Дудар:	*Нічога, нябога, не бойся нікога,*
	Я з табою са сваёй дудою.
Маладая:	*Дударэньку – гаспадэньку!*
	А ўжо ж мяне спаць кладуць.
Дудар:	*Паступай,як знаеш, сама розум маеш.*
	Я з сваёй дудою пайду да дому.

Учора лісухна ў госцях была

Жартоўная песня, запісаная Г.Цітовічам у Мядзельскім раёне Мінскай вобласці. Як і ў папярэднім выпадку, песня складзена ў форме дыялогу дудара (заяц) з маладой дзяўчынай (лісухна). Адзін з тыповых прыкладаў песні, якая выконвалася менавіта пад дуду.

Памяркоўна

Спевы

Учо - ра лі - сух - на ў гос - цях бы - ла,

mf

Дуда

з зай-цам пад руч-ку к до- му і - шла, а ўлез-ла ў нор-ку - ў нор-цы ма-роз,

за-яц-па-га-нец сне-гу на-нёс. Каб я пра-ва-ліў - ся,

f

rit.

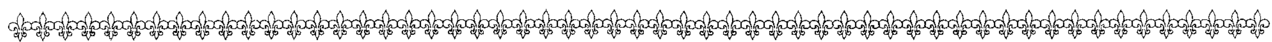
каб я ў - та-піў - ся, каб я мар - на пра-паў, як я лап-кі аб-тра-саў, аб-тра-саў.

Дзяўчына: *Учора лісухна ў госцях была,*
З зайцам пад ручку к дому ішла.
А ўлезла ў норку – у норцы мароз:
Заяц-паганец снегу нанёс.
Дудар: *Каб я праваліўся, каб я ўтапіўся,*
Каб я марна прапаў, як я лапкі абтрасаў, абтрасаў.

Ах, Мічэк

Твор з "Полацкага сшытка". Танец не мае жанравай характарыстыкі, як і шэраг другіх твораў з гэтага зборніка, у якім сабрана папулярная музыка XVI–XVII стст.

Улічваючы выканальніцкія рэкамендацыі аднаго са складальнікаў "Полацкага сшытка" Н.І.Выграненкі, верхні голас аддадзены флейце, а ніжні – віяланчэлі. Танец мог выконвацца і пад дуду.

Жартаўліва

Дуда

f

Бубен

Скакуха

Танец з рукапіснага зборніка "Танцы людовы Мінскай губерні" ураджэнца в. Дудзічы Мінскай вобласці, славутага скрыпача і кампазітара М.К.Ельскага. Арыгінал запісу зроблены для скрыпкі.

Не вельмі хутка
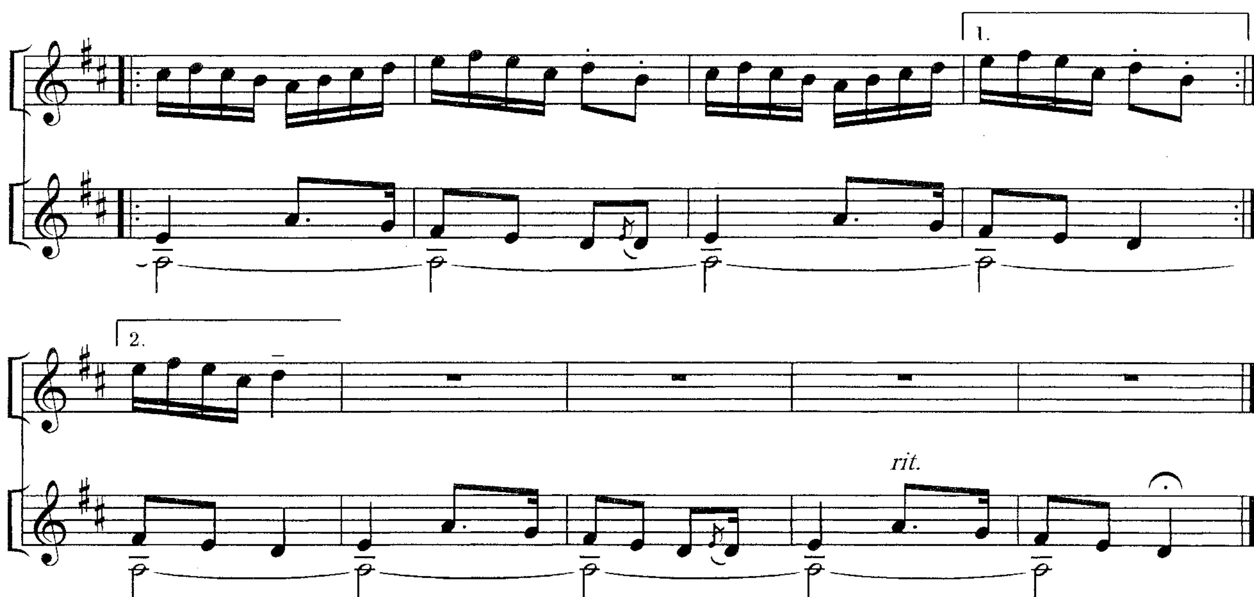
Скрыпка

mf

Дуда

Хутка

f

Ах ты, дудка мая

Жартоўная беларуская народная песня, запісаная Е.Раманавым у 1909 г. ад дудара ў Дзісенскім павеце Віцебскай губерні. Песня мае некалькі варыянтаў: "Ці не дудка мая", "Я цяцерку пасу" і інш. Даўней ні адзін вясельны абрад на Віцебшчыне і Міншчыне не абыходзіўся без гэтай песні. Вось як гэта апісвае Р.Друцкі–Падбярэцкі: "Калі вясельны поезд нявесты вяртаецца з царквы, госці, што сядзяць у калясе, спяваюць песні, падладжваючыся пад беларускую дуду, якая, не сціхаючы, што ёсць моцы, гудзе сабе ўсю дарогу звычайную манатонную песню:

Пацяраў я дуду, іх, вох!
На паповым лугу, іх, вох!...

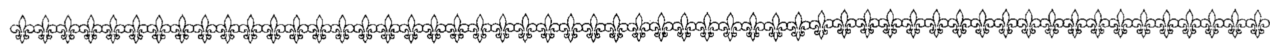
Песня была ў рэпертуары знакамітага беларускага спевака М.Забэйды – Суміцкага.

Хутка

Спевы

Скрыпка

Дуда

1. Ах ты,

mf

дуд - ка ма - я, ды ух, я! Ве - ся - луш - ка ма - я, ды ух, я! Ве - ся -

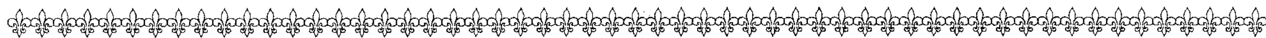
mf *mf*

лі - ла мя - не, ды ух, я! На чу - жой ста - ра - не, ды ух, я!

mf *f*

2. Бы - ло ў баць - кі тры сы - ны, ды

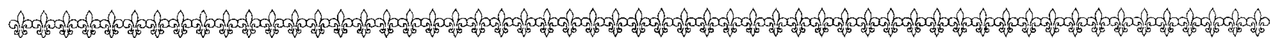
mf

ух, я! У-се ж я-ны Ва-сі-лі, ды ух, я! А-дзін ко-ней па-се, ды

ух, я! Дру-гі лап-ці пля-це, ды ух, я! Трэ-ці ся-дзіць на ка-мен-ні,

ух, я! Дзер-жыць ду-ду на ра-ме-ні, ух, я!

3. І-шлі дзеў-кі з я-га-док, ды ух, я! Зай-шлі

mf

да нас на та-нок, ды ух, я! Ка-лі лас-ка, ска-чы-це, ух, я! Толь-кі

mf

гро-шы пла-ці-це, ух, я!

f

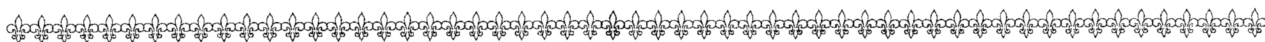
1. *Ах ты, дудка мая, ды ух,я!*
Весялушка мая, ды ух,я!
Весяліла мяне, ды ух,я!
На чужой старане, ды ух,я!
2. *Было ў бацькі тры сыны, ды ух,я!*
Усе ж яны Васілі, ды ух,я!
Адзін коней пасе, ды ух,я!
Другі лапці пляце, ды ух,я!
Трэці сядзіць на каменні, ух,я!
Дзержыць дуду на рамені, ух,я!
3. *Ішлі дзеўкі з ягадок, ды ух,я!*
Зайшлі да нас на танок, ды ух,я!
Калі ласка, скачыце, ух,я!
Толькі грошы плаціце, ух,я!

У карчомцы

Мелодыю запісаў А.Лось у г. Вілейка Мінскай вобласці. Калі слухаеш твор, узгадваеш гравюру Р.Жукоўскага "Ля беларускай карчмы", у цэнтры якой адлюстраваны дудар. Твор мог трапіць у Беларусь ад скамарохаў, на якіх у сярэдзіне XVII ст. было ганенне. Усім вядомы выпадак, калі расійскі цар Аляксей Міхайлавіч даў загад, каб сабралі ўсе д'ябальскія інструменты і знішчылі. Было сабрана 5 падвод, якія потым спалілі. У пошуках заробку скамарохі пайшлі на захад.

Дыяпазон спеву ў памерах кварты, што сведчыць аб старадаўнім паходжанні твора. У музычнай разыгроўцы праслухоўваюцца інтанацыі знакамітай "Барыні" – танца, які быў вельмі папулярны ў Расіі і Беларусі. Ёсць звесткі, што аўтарам музыкі да танца "Барыня" з'яўляецца наш знакаміты зямляк, першы настаўнік кампазітара М.Агінскага Восіп Казлоўскі, які ў свой час быў дырэктарам імператарскіх тэатраў у Пецярбурзе. А музыку да "Барыні" ён пісаў як да салоннага танца.

Калі чуеш тэкст "У карчомцы": "Як у горадзе – сталіцы цар сасватаў тры дзявіцы...", – дык міжвольна прыгадваеш "Казку аб цары Салтане" А.С.Пушкіна. Апрацоўка разлічана на выкананне песні дударом, калі не паддуваецца паветра ў дуду. Улічваючы асаблівасці мужчынскага голасу (гучыць на актаву ніжэй), кожны інструмент мае свой рэгістр: скрыпка гучыць у другой актаве, жалейка дуды – у першай, голас – у малой, бурдон дуды – у вялікай актавах.

Умерана скора

Спевы

Скрыпка

Дуда

f

f

У кар-чом-цы, у карч-ме рас-ка-за-лі

f

mp

лю-дзі мнс.

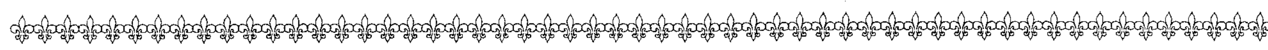
Як у го-ра-

f

mp

-дзе-ста-лі-цы цар са-сва-таў тры дзя-ві-цы.

f

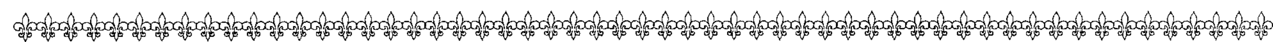

Ад - на доўб - ня - ю ста - я - ла, дру - га кор - чам вы - гля - да - ла,

ну, а трэ - ця ха - ра - ша, для мя - не бы па - ды - шла.

Топ - ну - ла нож - кай, ды дру - гой трош - кі.

Ой, ска - чы, ска - чы на - га, а за ёй ска - чы дру - га.

Ра-зы-шлі-ся ты-я но-гі,

ды па-бег-лі па да-ро-зі...

У карчомцы, у карчме расказалі людзі мне,
Як у горадзе – сталіцы цар сасватаў тры дзявіцы.
Адна доўбняю стаяла, друга корчам выглядала,
Ну, а трэцяя – хараша, для мяне бы падышла,
Топнула ножкай ды другой трошкі.
Ой, скачы, скачы, нага, а за ёй скачы друга!
Разышліся тыя ногі ды пабеглі па дарозі...

Мой міленькі памёр

Жартоўныя прыпеўкі для жаночага дуэта. Запісаў у 1908 г. М.Чуркін у Слонімскім павеце Гродзенскай губерні.

Маладая жанчына распавядае пра дуду, што засталася вісець у каморы ад дудара, які быў яе мужам і памёр, бо быў намнога старэйшы за яе. Згодна з каталіцкай традыцыяй ("Усяго чатыры нядзелі, як на дуды мы глядзелі"), калі прайшло 30 дзён пасля хаўтур, то дуда зноў загучала. Пад яе гукі пайшоў у скокі і малады хлопец, што завітаў да маладзіцы...

Не вельмі хутка

Спевы

Скрыпка

Цымбалы

Дуда

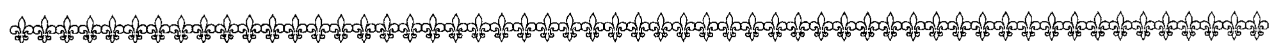
f *mp*

1. Мой мі-лень-кі па-мёр, па-мёр, у ка-мо-ры ду-ды за-пёр. Ах, ду-ды, ма-е ду-ды, я мла-да ту-ды, сю-ды.

mf

2. Уся-го ча-ты-ры ня-дзе-лі, як на ду-ды

mp

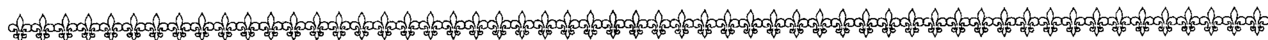

мы гля - дзе - лі. Ах, ду - ды, ма - е ду - ды, я мла - да ту - ды, сю - ды.

3. Пай - шоў хло - пец па ка - мо - ры, то ў пры - сяд - ку, то ў да - ло - ні. Ах, ду - ды, ма -

- е ду - ды, я мла - да ту - ды, сю - ды.

f *f*

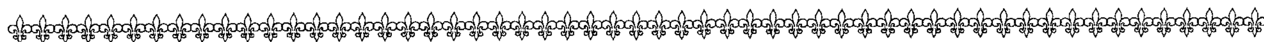

4. Пай- шла ў клець ды му - ку бра - ці, знай- шла ду- ду, ста - ла гра - ці.

Ах, ду - ды, ма - е ду- ды, я мла - да ту - ды, сю - ды. 5. Ста - ла я ды

mp

mp

9

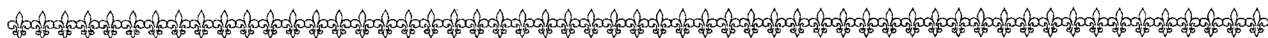
му - ку се - яць, стаў на ду - ды ве - цер ве - яць. Ах, ду - ды, ма -

- е ду - ды, я мла - да ту - ды, сю - ды. 6. Ста - ла блін - цы

mf

mf

рас - чы - ня - ці, ста - лі ма - е ду - ды гра - ці. Ах, ду - ды, ма -

-е ду-ды, я мла-да ту-ды, сю-ды.

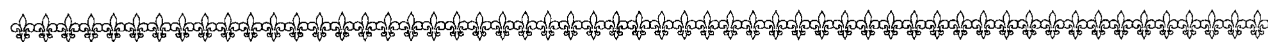
f

f

7. Пя-ку блін-цы і пя-чон-ку ма-ла-дзень-ка-

mf

mf

-му хлап-чон-ку. Ах, ду-ды, ма-е ду-ды, я мла-да ту-ды, сю-ды.

Мой міленькі памёр, памёр,
У каморы дуды запёр.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Усяго чатыры нядзелі,
Як на дуды мы глядзелі.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Пайшоў хлопец па каморы
То ўпрысядку, то ў далоні.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Пайшла ў клець ды муку браці,
Знайшла дуду, стала йграці.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Стала я ды муку сеяць,
Стаў на дуды вецер веяць.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Стала блінцы расчыняці,
Сталі мае дуды граці.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Пяку блінцы і пячонку
Маладзенькаму хлапчонку.
Ах, дуды, мае дуды,
Я млада туды, сюды.

Журба

Скрыпічны найгрыш запісаў Д.Кудзін ад вясковага музыкі ў Вілейскім раёне Мінскай вобласці. Тэма вельмі падобная на мелодыю восеньскай песні "Пасціла ўдоўка", якую запісаў А.Ліс таксама на Вілейшчыне.

Адзін з тых рэдкіх выпадкаў, калі дуда гучыць у міноры.

Павольна

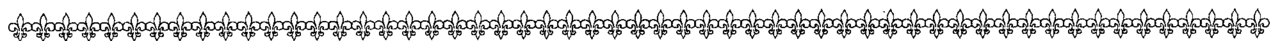
Скрыпка

Цымбалы

Дуда

Басэтля

Рухава

mf

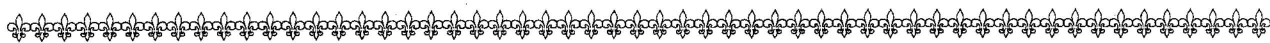
mp

mp

p

mf

mf

mf

1. 2. rit.

Юрачка

Старадаўні беларускі танец. Мелодыю запісаў Г.Цітовіч ад былога ўдзельніка ансамбля Ігната Буйніцкага Івана Куклінскага ў Шаркоўшчынскім раёне Віцебскай вобласці. Звычайна танец выконваўся з прыпеўкамі.

Жыва

Скрыпка

Цымбалы

Дуда

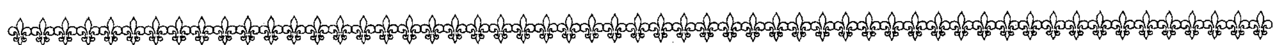
Басэтля

pizz.

mf

f

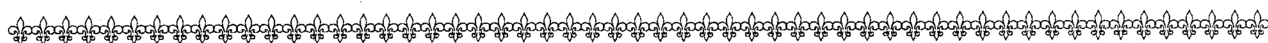
arco

pizz. arco pizz.

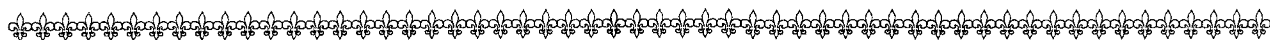
f

arco pizz. arco pizz. arco

pizz.

arco

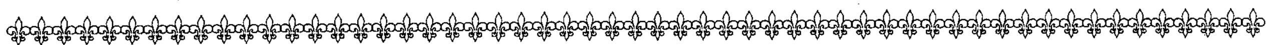
f

mf

mp

f

ff

Мікіта

Старадаўні мужчынскі беларускі танец, у якім хлопцы спаборнічалі паміж сабой, скачучы цераз палкі. Прыпеўкі да танца запісаў Г.Цітовіч у Паставскім раёне Віцебскай вобласці:

На дудзе Мікіта грае,
А мядзведзь яму спявае,
Мікіта, Мікіта,
Так і гэтак, Мікіта.

Склад інструментальнага ансамбля: дуда, скрыпка, цымбалы, басэтля.

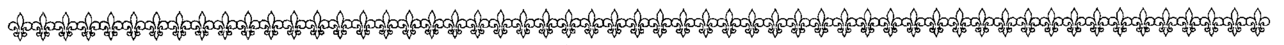
Хутка

Скрыпка

Цымбалы

Дуда

Басэтля

mp

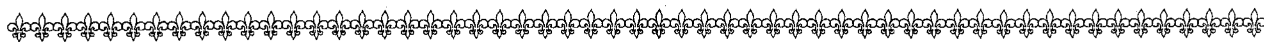
1.

2.

mf

f

f

1. 2.

f

1. 2.

Кругавая

Старадаўні беларускі танец. Твор узяты з фартэпіяннай сюіты "Беларускае вяселле" беларускага кампазітара XIX ст. Антона Абрамовіча, ураджэнца Віцебшчыны. У аснове сюіты – сюжэт вясельнага абраду, што абумовіла выкарыстанне мелодый народных песен і танцаў, інтанацыйных зваротаў, уласцівых беларускаму фальклору. Вось як апісаў "Кругавую" ў вясельным беларускім абрадзе Р.Друцкі-Падбярэцкі: "Кругавая" – адзін з самых любімых танцаў беларусаў. Малады хлопец, знайшоўшы прыгожую дзяўчыну, бадзёра становіцца на сярэдзіну круга, папраўляючы пояс. Чуюцца гукі дуды, і танцор спрытна абхоплівае стан маладой дзяўчыны, паварочвае і перакідвае яе ў такт гэтай дуды і скрыпкі, прытупваючы абцасамі і прыпяваючы вершаваныя двухрадкоўі. Танцораў цэлы рад. Першы ў радзе выдумляе фігуры, якія дакладна паўтараюць астатнія. Кружацца ў адзін бок да таго часу, пакуль могуць, потым кружацца ў другі бок; увесь час мяняюць рукі і позы, як у даўнейшым паланэзе.

Нягледзячы на тое, што танец жывы і рухавы, усё ж ён сумны, таму што аднастайны".

Жыва

Скрыпка

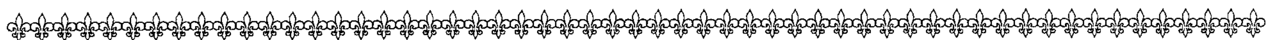
Цымбалы

Дуда

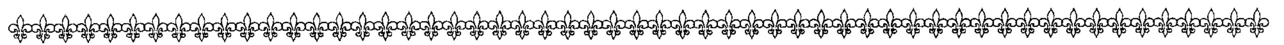
f

Капшук
Бубен

Басэтля

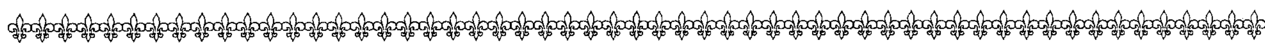
f

f

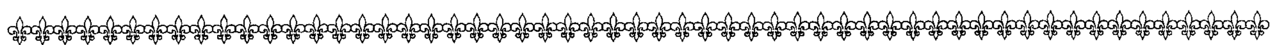
mp

f

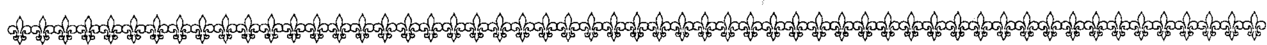
f

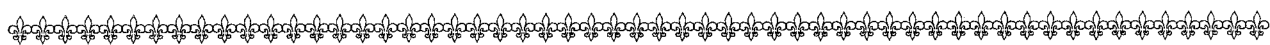
mp

mp *mf*

mf

f

Капшук

p

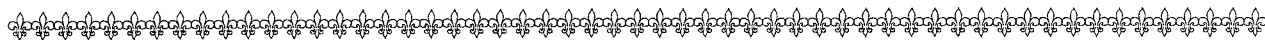
mf

mp

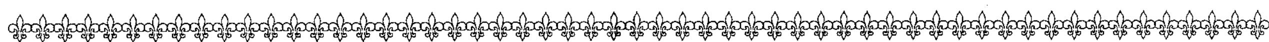
mf

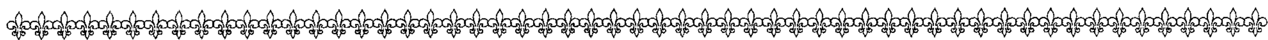
mp

mf

Бубен

ff

ff

ff

ff

ff

Шастак

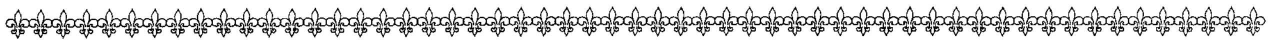
Старадаўні масавы беларускі народны танец. У Вялікім княстве Літоўскім шастаком называлася дробная разменная манета, што і абумовіла з'яўленне танца пад такой назвай:

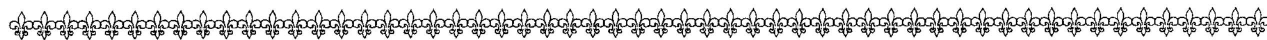
Шэсць дзён малаціла, шастак зарабіла,
А за таго шастака закупіла мужыка.

Мелодыя танца дайшла да нашых часоў. Так, у 1963 г. яе запісаў на Віцебшчыне Л.М.Фёдараў, а ў 1977 г. у Пухавіцкім раёне Мінскай вобласці ад С.І.Стральцова былі запісаны прыпеўкі да танца. Музычная апрацоўка зроблена да пастаноўкі танца ў ансамблі "Крупіцкія музыкі". Пры выкананні партый скрыпкі і альта трэба звярнуцца да сурдзіны, імітуючы гучанне віёл.

Стрымана

Флейта
Скрыпка
Альт
Дуда
f
Званы
Бубен
Вялікі барабан
Вялікі барабан
mf
Кантрабас

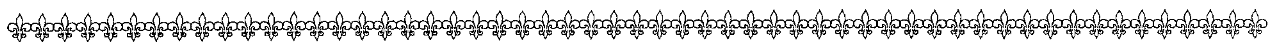

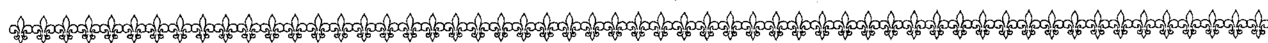
simile

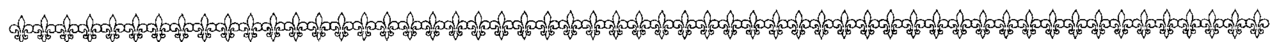
simile

simile

* Пры змене рухаў смык са струн не здымаецца ў скрыпкі, альта, басэтлі.

f

simile

p *p* *simile*

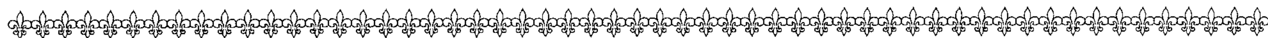
p *p* *simile*

Бубен

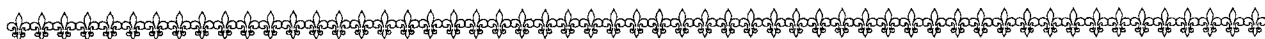
mf

simile

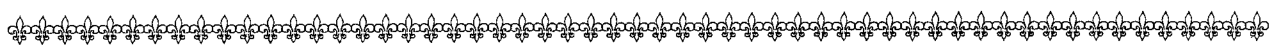
p *p* *simile*

Вялікі барабан

tr
mf
mf
mf
Бубен
mf
mf

simile

simile

f

mf

Вялікі барабан

simile

tr

f

f

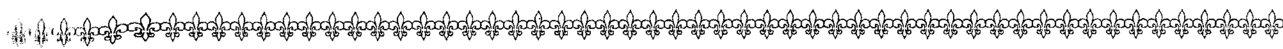
ff

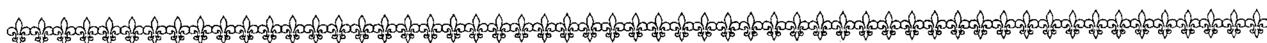
3

f

f

f

ЗМЕСТ